

Common Borders. Common Solutions

Editorul materialului:

A.O. "Centrul de Consultanță în Afaceri"

Strada Mitropolitul Petru Movilă 23/9, of.3, MD-2004, Chișinău, Republica Moldova.

projects@cca-ngo.org, +37322210089,

www.cca-ngo.org

PARTENERIAT

Centrul de
Consultanță în
Afaceri

Training: "Exportul în UE al Pomușoarelor și Fructelor"

28 Noiembrie 2019

Summit Events Center, Sala New York

Chișinău, Moldova

PROGRAMUL OPERAȚIONAL COMUN BAZINUL MĂRII NEGRE 2014-2020

A.O. "Centrul de Consultanță în Afaceri"

Noiembrie 2019

Programul Operațional Comun al Bazinului Mării Negre 2014-2020 este co-finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul European de Vecinătate și de către țările participante: Armenia, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Turcia și Ucraina.

Această publicație a fost produsă cu ajutorul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a A.O. "Centrul de Consultanță în Afaceri", iar punctul de vedere exprimat aici nu reflectă în mod necesar opiniile Uniunii Europene.

„Rețeaua de comerț agricol durabil în bazinul Mării Negre”

AgriTradeNet BSB383

www.agritradenet.eu

Common borders. Common Solutions.

“Exportul producției agroalimentare pe piețele Uniunii Europene din Republica Moldova”

Octavian OLARU

“Rețeaua de Comerț Agricol Durabil din Bazinul Mării Negre”

AgriTradeNet BSB383

28 Noiembrie 2019
Chisinau, Moldova

Common borders. Common Solutions.

De ce vrem să exportăm în Uniunea Europeană?

Common borders. Common Solutions.

Cum inițiez exportul în UE?

- Asigur siguranța și inofensivitatea produsului exportat
- Stabilesc relații cu potențiali importatori din UE

Common borders. Common Solutions.

Actorii implicați în procedurile de export-import

Exportatorul

•Entitate juridic înregistrată sub formă de agent economic sau persoană fizică rezidentă a statului, din numele căruia este încheiat un contract de vânzare-cumpărare de export de mărfuri. În domeniul vamal, exportatorul este partea care face (sau din numele propriu sau prin broker vamal) declarația de export. Exportatorul vinde bunurile sale pentru cineva într-o altă țară, cunoscut sub numele de Importator. O condiție obligatorie ale înregistrării exportatorului, de rând cu statutul juridic, este înregistrarea lui în calitate de **Agent Economic Autorizat/Authorized Economic Operator (AEO)** la Serviciul Vamal al Republicii Moldova

<https://customs.gov.md/ro/content/formulare-line>

	REPUBLICA MOLDOVA	 AUTHORIZED ECONOMIC OPERATOR	SERVICIUL VAMAL	
AUTORIZAȚIE AEO				
1. Titularul autorizației AEO		MD - AEOs-000 (Numărul autorizației)		
Agent economic autorizat		2. Autoritatea emitentă SERVICIUL VAMAL AL REPUBLICII MOLDOVA		
☐ - Simplificări vamale ☐ - Securitate și siguranță ☐ - Simplificări vamale/Securitate și siguranță				
3. Data la care autorizația produce efecte				
Director general al Serviciului Vamal				

Importatorul se identifică prin autoevaluările Exportatorului, mai concret prin:

- relații directe și permanente cu importatorii cunoscuți din tranzacțiile anterioare;
- recomandat de către un alt client dintr-o tranzacție anterioară;
- ofertă sau contraofertă (în scris sau orală);
- participarea la expozițiile de specialitate în țările importatoare;
- anunț publicitar sau companie publicitară, inclusiv prin intermediul comerțului electronic internațional și surselor Internet.

Identificarea Importatorului este o procedură complicată și importantă, de aceea se va face cu o atenție deosebită.

Contractul internațional de export-import se pregătește de Importator (cumpărător) în original (sau prin consultarea ambelor părți Importator și Exportator), autentificat cu ștampilele și semnăturile persoanelor responsabile ale Exportatorului (vânzător) și Importatorului (cumpărător)

Se recomandă obligator consultarea Contractului de export-import cu un jurist în dreptul comercial internațional, pentru a evita posibile lacune, tratări duale ale termenilor, clauzelor contractuale și probleme ulterioare în cadrul lanțului fizic de livrare și încasare a plăților.

Reguli pentru orice mod și tip de transport, aplicabile EXW, FCA, CPT, CIP, DAP și DDP:

- **EXW (*Ex Works - Franco fabrică - locația vânzătorului*)**. Obligații minime pentru vânzător, care pune marfa la dispoziția cumpărătorului la sediul său (fabrică sau depozit), fără a răspunde de încărcarea mărfii în mijlocul de transport al cumpărătorului. Cumpărătorul intră în posesia mărfurilor în momentul încărcării mărfurilor și suportă riscurile legate de transportarea acestora până la destinație.
- **FCA (*Free Carrier - Franco transportator*)**. Marfa, după ce a fost vândută este predată de exportator primului căraș, numit de cumpărător, la locul convenit. Indicat este să se stipuleze în contract obligația vânzătorului de a încărca și stivui marfa în containere în mijlocul de transport pe cheltuiala sa, rămânând în sarcina cumpărătorului cheltuielile cu transportul și de descărcare;
- **CPT (*Carriage Paid To - Transport plătit până la - sau locația stabilită la destinație*)**. Vânzătorul plătește transportul până la destinație. Cumpărătorul intră în posesie și își asumă riscurile în momentul în care mărfurile sunt transmise transportatorului. Exportatorul primește de la transportator o copie a documentului de însoțire a mărfii, fapt ce confirmă transferul de responsabilitate.
- **CIP (*Carriage and Insurance paid to - Transport și asigurare plătite până la - sau locația stabilită la destinație*)**. Tranzacție similară procedurii CPT, dar vânzătorul asigură marfa, în numele și pe contul cumpărătorului, contra riscurilor minime de avariere și pierdere.
- **DAP (*Delivered at Place - Franco destinație nevămuț, înlocuiește: DAF; DES; DDU - sau locația la destinație*)**. Vânzătorul nu plătește vama și celelalte taxe din țara cumpărătorului, dar livrează mărfurile în mijloacele de transport adecvate la locul stabilit cu cumpărătorul. Vânzătorul acoperă toate costurile pentru livrarea și descărcarea mărfurilor la Terminalul stabilit de ambele părți.
- **DDP (*Delivered Duty Paid - Franco destinație vămuț*)**. Vânzătorul plătește toate taxele și riscurile, ducând marfa la destinație (maxim de obligații vânzătorului).

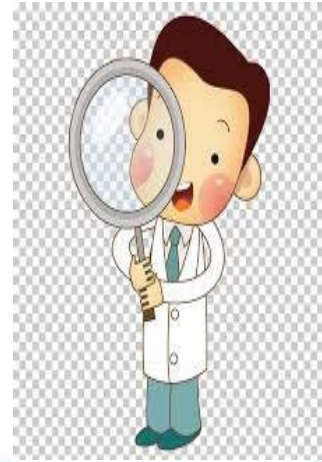

Cerințe specifice pentru export

- controlul contaminării produsului cu substanțe nocive;
- controlul rezidurilor de pesticide;
- controlul inofensivității produsului;
- pentru produse din producția ecologică - certificarea corespunzătoare.

Centrul Național de Acreditare din Republicii Moldova (MOLDAC)

- Instituție publică centrală responsabilă de activitățile de acreditare și de evaluare a Organismelor de Evaluare a Conformității (OEC). Pentru a identifica OEC și Laboratoarele de încercare, verificări metrologice, analize medicale și de etalonare, contactați sursa web: <http://www.acreditare.md/pageview.php?l=ro&idc=175&t=Registre-OEC-acreditate>.

Certificatul de conformitate

Evaluarea conformității are drept scop confirmarea documentară (certificat de conformitate sau declarație de conformitate) a faptului că sunt respectate condițiile prescrise de un anumit standard, cum ar fi GOST, SM etc.

Evaluarea conformității poate fi cu titlu **obligatoriu** sau **voluntar**. Evaluarea conformității, indiferent de faptul că este obligatorie sau voluntară, se realizează numai de organismele de evaluare a conformității acreditate

ORGANISMUL DE CERTIFICARE A PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALIERĂ AL IP CRDV

CERTIFICAT DE CONFORMITATE

OC Nr. de înregistrare
CRDV Data emiterii: Valabil până la:

ORGANISMUL DE CERTIFICARE OC pr - 011
CENTRUL REPUBLICAN DE DIAGNOSTICĂ VETERINARĂ,
or. Chișinău, str. Mureșor, 3, tel/fax: +373/22 742325

PRIN PREZENTUL DOCUMENT SE CONFIRMĂ FAPTUL, CĂ PRODUSELE IDENTIFICATE ASTFEL:
DENUMIREA / DESCRIEREA
Miere naturală polifloră, total nr. 1
colecția în două
ambalată în
în butoie de metal a che

SÎNT CONFORME CU CERINȚELE OBLIGATORII STABILITE ÎN:
Reglementarea tehnică "Miere naturală", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.661 din 13.06.2007;
NFRP-2000

PRODUCĂTOR
Colecții în Republica Moldova

SOLICITANT
Denumirea solicitantului, adresa juridică

CERTIFICATUL ESTE ELIBERAT ÎN BAZA

INFORMAȚIE SUPPLEMENTARĂ:
Certificatul este valabil doar în cazul asigurării cu informații în limba de Stat pentru fiecare unitate de produs
conform legislației în vigoare. Condiția de păstrare: la temperatura de la 0-20°C.
Schema de certificare- 1b.

Titularul prezentei certificări este obligat să aplice marca națională de conformitate SM pe produsele specificate în prezenta
certificat

Ștampă organizatorului de certificare I. Todireț

Ștampă
în atenția antreprenorilor și organelor de control
Copiile certificatelor de conformitate se legalizează cu ștampila originală
a Organismului de Certificare al Centrului Republican de Diagnostică Veterinară

Common borders. Common Solutions.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), în baza inspecțiilor și investigațiilor de laborator efectuate de subdiviziunile teritoriale și Laboratoarele de investigații, certifică și eliberează **Certificatul fitosanitar și Certificatul de inofensivitate,** pentru exportul sau importul produselor de origine vegetală, precum și Avizul sanitar-veterinar și Documentul Sanitar-Veterinar Comun de Intrare (DSVCI) pentru produsele de origine animală. Detalii despre procedurile de import-export, certificare și autorizare la sursa web: www.ansa.gov.md/ro/importexport.html.

Common borders. Common Solutions.

Certificatul fitosanitar este un document oficial elaborat potrivit certificatului model din Convenția internațională pentru protecția plantelor, care certifică faptul că plantele, produsele vegetale și bunurile conexe supuse regimului de carantină fitosanitară destinate exportului corespund cerințelor fitosanitare.

1. Numele și adresa exportatorului ООО „БУЭЗАГ РОПРОМ” МД-6101, ул. Ленина 171, АТО Гагарина г. Чадыр-Лунга, Республика Молдова		CERTIFICAT FITOSANITAR Phytosanitary Certificate №. MD 0325 181 Original	
2. Numele și adresa destinatarului Declared name and address of consignee ООО «Транспетробалтик» 220035, Республика Беларусь, г. Минск, Ул. Тимирязева, 46, 3-й этаж, каб. 40		4. AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR NATIONAL FOOD SAFETY AGENCY РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ Нацыянальнае ўстанова па Прадуцыі і Прамоцыі г. Мінск, Прамысловы пр. 10	
3. Locul de origine Place of origin РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА		5. Locul de origine Place of origin РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА	
6. Cămin de transportare Авто-АО9073-5/А6469В-5		7. Ponderele declarată Declared gross weight Котловка	
8. Descrierea simbolică a mărfii și denumirea simbolică a plantelor Symbolic description of cargo number and denomination ЯБЛУКИ СВЕЖИЕ – MALES DOMESTICA, коробки картонные-1500 шт., на 25 поддонах		9. Cantitatea declarată Quantity declared 19500 / 20900 кг.	
10. Prin prezenta se certifică faptul că plantele, produsele vegetale și bunurile conexe supuse regimului de carantină fitosanitară destinate exportului corespund cerințelor fitosanitare.			
11. Declarație suplimentară Additional declaration XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		12. Data de trimitere Date of issue 05.01.2016	
13. Denumirea produsului (denumirea activului) Name of product (active name) XXXXX		14. Durata expunerii și temperatura Duration and temperature XXXXX	
15. Comentarii Comments XXXXX		16. Data / Data XXXXX	
17. Informații suplimentare Additional information XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		18. Semnatura Signature Л. Дюнос	

Certificatul de inofensivitate este actul ce se eliberează, la solicitare, în baza rezultatelor încercărilor de laborator și în baza certificatului privind respectarea regulilor de utilizare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, care confirmă corespunderea produsului cerințelor de inofensivitate prin respectarea limitelor maxime admisibile de reziduuri de pesticide și a conținutului de nitrați în producția alimentară de origine vegetală

În scopul deplasării efective a mărfurilor, Exportatorii se folosesc de așa mijloace de transport: auto, feroviar, maritim și aero. Transportul feroviar și maritim este utilizat, de regulă, pentru transportarea mărfurilor voluminoase, cum ar fi cerealele, floarea soarelui etc., la distanțe mari (ex. Prin Terminalul maritim din Portul Giurgiulești). Majoritatea produselor agricole din Republica Moldova sunt actualmente deplasate cu transportul auto, deoarece autovehiculele sunt cele mai mobile, accesibile și cu costuri reduse de transport.

Pregătirea documentelor privind transportul, de regulă, se face de întreprinderea de transport (sau de expeditor). Însă în practică, în special la transportul auto, documentele necesare prezentate de transportator sunt controlate și completate de Exportator în prezența reprezentantului transportatorului (șoferului).

Documentele solicitate pentru unitatea de transport sunt:

1. Scrisoarea de trăsură - CMR;
2. Carnetul TIR;
3. Actele de înregistrare și de stare tehnică a unității de transport în conformitate cu legislația internațională;
4. Documentele și actele șoferului.

Scrisoarea de trăsură - CMR este prevăzută de Convenția cu privire la contractul de transport al încărcăturilor pe calea auto și prezintă dovezi 1. Privind încheierea contractului de transport în traficul rutier internațional de mărfuri

2. De primire a mărfii de către transportator.

Scrisoarea de trăsură este completată în baza facturii comerciale externe emisă de către Exportator.

Common borders. Common Solutions.

Carnetul TIR este document cu valoare care garantează plata taxelor vamale a mărfurilor transportate în regim TIR până la suma de 50 mii USD. Utilizarea carnetului TIR permite facilitarea trecerii frontierelor de stat ale Exportatorului și Importatorului, iar după caz - și al trecerii pe teritoriul statelor tranzitate. Pentru transportul auto ce deține carnet TIR plata taxelor vamale și controlul riguros al mărfii se face la vămuirea în oficiul vamal intern și nu la vama de frontieră a țării Importatorului, micșorând, astfel, cheltuielile financiare și de timp necesare pentru intrarea pe teritoriul țării Importatorului.

Common borders. Common Solutions.

Contractul de asigurare a mărfii (Contract de asigurare CARGO) - este un contract prin care asigurătorul este eliberat de răspundere în caz de avariere sau deteriorare a mărfii, ca urmare a riscurilor descrise în polița de asigurare. Asigurarea este extrem de importantă pentru transportul de mărfuri, deoarece acestea sunt supuse unui risc de obicei asociate cu mișcarea, depozitarea, încărcarea și transportul, precum și alte forțe majore care survin în timpul transportării.

Organele vamale constituie un sistem unic, format din Serviciul Vamal, birouri vamale și posturi vamale. Autoritatea centrală de specialitate care exercită conducerea efectivă a activității vamale este Serviciul Vamal al Republicii Moldova. Acesta emite, în limitele competenței, acte normative în domeniul vamal, obligatorii pentru executare de către organele vamale, autoritățile publice, persoane fizice și juridice. În cadrul Serviciului Vamal al Republicii Moldova funcționează 3 birouri Vamale

În Republica Moldova sunt eliberate următoarele forme de certificate de origine la export:

Certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 - act justificativ care confirmă univoc țara de origine a mărfurilor exportate în statele Uniunii Europene în cadrul Preferințelor Comerciale Autonome.

Certificatul de origine Forma A - act justificativ care confirmă univoc țara de origine a mărfurilor exportate în statele care nu sînt membre ale Uniunii Europene și acordă Republicii Moldova Sistemul Generalizat de Preferințe (GSP).

CertIFICATELE DE CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR EUR.1 ȘI CERTIFICATELE DE ORIGINE FORMA A:

se eliberează exclusiv pentru mărfurile originare din Republica Moldova cu condiția transportării lor directe în statele Uniunii Europene și respectiv statele care acordă Republicii Moldova Sistemul Generalizat de Preferințe (GSP).

Brokerul vamal - persoană juridică, care deține autorizație pentru activitate de broker vamal, și care efectuează, în numele și pentru persoane terțe, declararea mărfurilor, prezentarea lor pentru vămuire, achitarea drepturilor de import/export cuvenite, precum și alte operațiuni de mediere în domeniul vamal.

Mărfurile exportate și mijloacele de transport care trec frontiera vamală sunt declarate obligatoriu organului vamal.

- **Declarația vamală** este actul unilateral prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile sub o anumită destinație vamală

- **Declaraarea exportului** se poate executa direct la **postul vamal de frontieră**, fără necesitatea prezentării mărfii și completării declarației vamale la postul vamal intern. Astfel, vămuirea exportului va putea fi efectuată în orice post vamal la frontieră, la alegerea exportatorului. Totodată Serviciul Vamal menține procedura de perfectare a exportului în posturile vamale interne, astfel, încât Exportatorul este în drept să aleagă opțiunea considerată optimă pentru o anumită tranzacție de export.
- **Declaraarea mărfurilor** se face de către Declarant. Exportatorii la perfectarea declarației vamale apelează la serviciile **Brokerului vamal**.

Common borders. Common Solutions.

Video cu proceduri vamale:

<https://www.youtube.com/watch?v=loZ9b9Jgjn8>

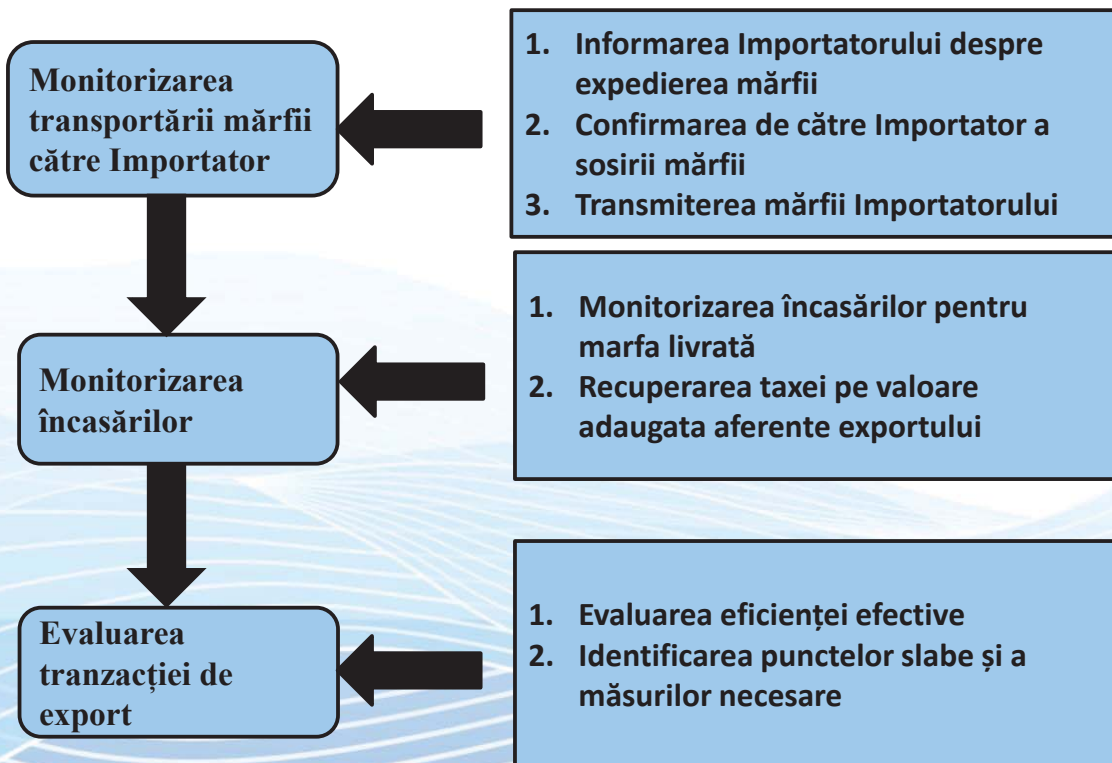
Common borders. Common Solutions.

În conformitate cu legislația în vigoare, **Exportatorul este obligat să înregistreze în contul său valutar, deschis la una din băncile comerciale din RM, contravaloarea mărfii livrate.** Altfel spus, mijloacele valutare transferate din ordinul Importatorului de către banca în care acesta este deservit trebuie să ajungă în contul bancar al Exportatorului.

Proceduri Postvamale

Evenimente de matchmaking și colaborarea cu piețele en-gross din UE

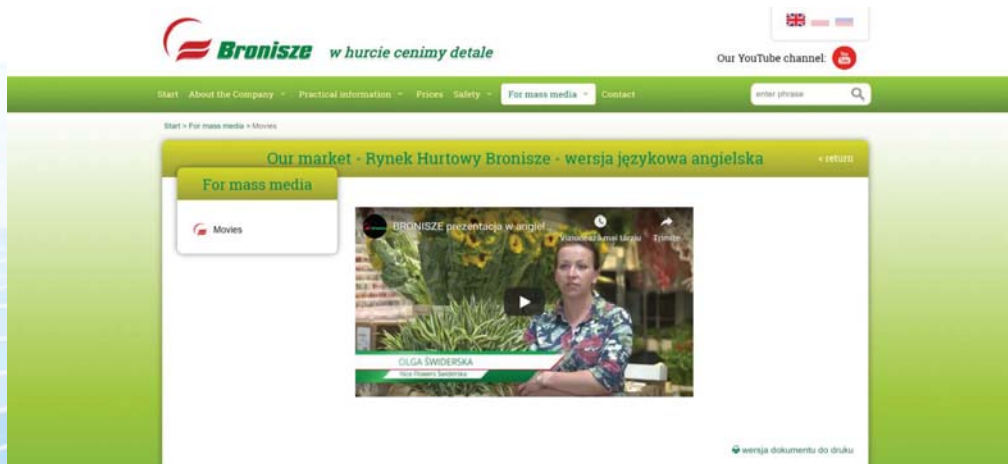

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Bronisze, Polonia

<https://www.bronisze.com.pl/en/for-mass-media/movies>

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Bronisze, Polonia

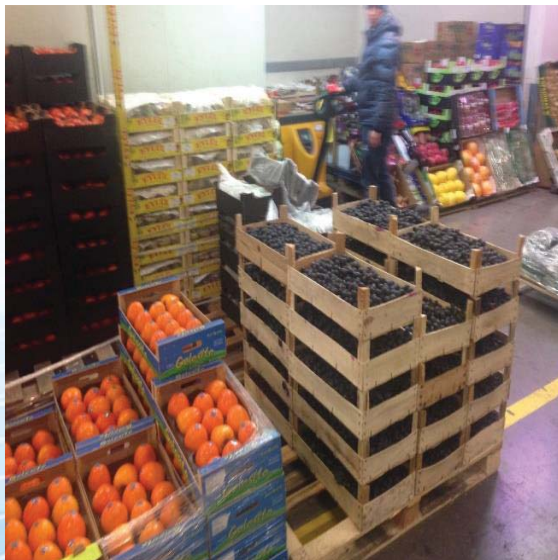

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Bronisze, Polonia

Common borders. Common Solutions.

Contacte:

Marcin Dobrowski,

e-mail:marcin.dabrowski@bronisze.com.pl

Tel: 0048601436161

Common borders. Common Solutions.

Companie distribuitoare de fructe Qfresh, Polonia

Common borders. Common Solutions.

Vizita companiei distribuitoare de fructe Qfresh, Polonia in Moldova

Common borders. Common Solutions.

Contacte:

Lucasz Wolski

e-mail: lucasz@qfresh.pl

Tel: 0048692250018

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din București, Romania

<https://www.sumarket.ro/contact>

Persoana de contact:

Mihai Barcaru

Tel: 0040744523207

EUROPEAN UNION

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Zagreb, Croatia

EUROPEAN UNION

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Zagreb, Croatia

Common borders. Common Solutions.

Contacte:

Zoran Krsnik (Croatia) – CEI WMF General Secretary

Company: **HUK trade Ltd.**

Address: Pr. V. Brajkovica 6
10020 Zagreb
Croatia

GSM: + 385 98 318815 (WhatsApp, Viber, Meesenger, Skype, FB)

e-mail: zoran.krsnik@zg.t-com.hr or zoran.krsnik1962@gmail.com

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Lvov(Șuvar) Ucraina

<https://www.youtube.com/watch?v=R7KLNiW0WVU>

<https://www.youtube.com/watch?v=Xj6FOzVgQ-8>

Common borders. Common Solutions.

Contacte:

Roman Fedyshyn - Director

Phone: + 38 032 295 19 19

E-mail: office@shuvar.com

Common borders. Common Solutions.

Piața en-gross din Sofia, Bulgaria

Common borders. Common Solutions.

Contacte:

Todor Rabaschus - Director

Phone: + 359878553131

E-mail: rabaschus@gmx.de

Common borders. Common Solutions.

Pagină web pentru accesare informație export

<https://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>

The screenshot shows the EU Trade Helpdesk website interface. At the top, there are links for Accessibility, Cookies, Legal notice, Privacy, Contact, and a language dropdown set to English. The main header features the European Commission logo and the text "TRADE HELPDESK". Below this is a search bar and a breadcrumb trail: "European Commission / Trade / EU Trade Helpdesk / Home page". A navigation menu includes "The European Market", "Requirements", "Import Duties", "Internal taxes", "Rules of Origin", "Statistics", and "Help". The main content area has a heading "I want to export to the EU" and three input fields: "I want to export from:" (with a dropdown arrow), "To an EU Member State:" (with a dropdown arrow), and "Product code:" (with a magnifying glass icon). Below these fields are two buttons: "Learn more about our partner countries" and "Find my product code". A yellow button labeled "View rates and requirements" is also visible. At the bottom, there is a section titled "Your guide to the EU market's import rules and taxes" with introductory text and a bullet point: "Make the most of the trade agreements we have put in place:".

Common borders. Common Solutions.

Accesul la finanțare pentru promovarea produselor agricole

<http://finantare.gov.md/category/competitivitate-si-export/>

Vrem să contribuim la întărirea capacității de absorbție a fondurilor internaționale și naționale susținând dezvoltarea durabilă.

Aici puteți găsi informații despre sursele de finanțare

Intenționăm ca această bază de date să vină în sprijinul dvs., acesta fiind într-o continuă actualizare cu informații despre apariția proiectelor noi și a fondurilor disponibile pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor.

Common borders. Common Solutions.

Agenția de investiții

<http://www.invest.gov.md/ro/exportatorii>

Asistență pentru exportatori

Agenția de Investiții acordă următoarele servicii exportatorilor din Moldova:

Crearea platformelor pentru promovarea exportului

- Elaborarea materialelor informaționale sectoriale (7 rapoarte)
- Promovarea platformelor/ baze de date: Buy from Moldova/ Invest in Moldova
- Platforme de comerț internaționale (China Trade – Case de Comerț cu expunere)
- Campanii info MK și PR în susținerea exportului

Match-making produse/servicii și piețe internaționale

- Program de evenimente externe pentru promovarea exportatorilor naționali (expoziții și târguri)
- Abordare țargetată: misiuni de afaceri pe piețe țintă (B2B & B2G)
- Actualizarea/elaborarea studiilor de piață privind oportunitățile de export ale Moldovei

Common borders. Common Solutions.

Octavian Olaru
Facilitator export
Tel: 060543466
olaru.o@gmail.com

Common borders. Common Solutions.

Vă mulțumesc pentru atenție!